

Các yếu tố ảnh hưởng đến khả năng sinh lời của các ngân hàng thương mại cổ phần Việt Nam: Một cách tiếp cận Bayes

Hà Văn Dũng
Nguyễn Trần Xuân Linh

Tóm tắt: Bài nghiên cứu xác định các yếu tố ảnh hưởng đến khả năng sinh lời (KNSL) của các ngân hàng thương mại (NHTM) cổ phần Việt Nam trong giai đoạn 2007–2019. Khác với các nghiên cứu trước thường được thực hiện bằng phương pháp tần suất (frequentist) truyền thống, bài nghiên cứu này được tiến hành theo cách tiếp cận Bayes, phương pháp có độ tin cậy cao hơn và suy diễn thống kê hiệu quả hơn so với việc kiểm định giả thuyết bằng p-value trong nhiều trường hợp (Briggs & Hung, 2019). Dựa trên dữ liệu báo cáo thường niên của 30 NHTM cổ phần, kết quả nghiên cứu cho thấy, KNSL của ngân hàng chịu ảnh hưởng bởi tỷ lệ vốn, tỷ lệ nợ, quy mô ngân hàng, thanh khoản, vốn cổ phần, tỷ lệ tiền gửi trên tổng tài sản. Trong đó, hai nhân tố cuối cùng có tác động ngược chiều và các nhân tố còn lại có tác động cùng chiều với KNSL của ngân hàng.

Từ khóa: Khả năng sinh lời, Bayes, ngân hàng thương mại cổ phần, tỷ lệ vốn, quy mô.

Mã phân loại JEL: C11, C33, G21.

Tài liệu tham khảo

- Apergis, N. (2014). The long-term role of non-traditional banking in profitability and risk profiles: Evidence from a panel of U.S. banking institutions. *Journal of International Money and Finance*, 45, 61-73.
- Athanasoglou, P. P., Brissimis, S. N. & Delis, M. D. (2008). Bank-specific, industry-specific and macroeconomic determinants of bank profitability. *International Financial Markets, Institutions and Money*, (18), 121-136.
- Batten, J. & Vo, X. V. (2019). Determinants of Bank Profitability—Evidence from Vietnam. *Emerging Markets Finance and Trade, Taylor & Francis Journals*, 55(6), 1417-1428.
- Berger, A. & Hannan, T. (1992). The price-concentration relationship in banking: a reply. *The Review of Economics and Statistics*, (74), 376-379.
- Berger, A. (1995). The relationship between capital and earnings in banking. *Journal of Money, Credit and Banking*, 27(2), 432-456.
- Berger, A. N. & Bouwman, C. H. S. (2013). How does capital affect bank performance during financial crises? *Journal of Financial Economics*, (109), 146-176.
- Bourke, P. (1989). Concentration and other determinants of bank profitability in Europe, North America and Australia. *Journal of Banking and Finance*, (13), 65-79.
- Briggs, W. M. & Hung T. N. (2019). Clarifying ASA's view on p-values in hypothesis testing. *Asian Journal of Economics and Banking*, 3(2).
- Doliente, J. S. (2005). Determinants of bank net interest margins in Southeast Asia. *Applied Financial Economics Letters*, 1(1), 53-57.
- Gilks, W. R., Richardson, S. & Spiegelhalter, D. J. (1996). *Markov Chain Monte Carlo in Practice*. London: Chapman and Hall.
- Golbert, L. & Rai, A. (1996). The structure-performance relationship for European banking. *Journal of Banking and Finance*, (20), 745-771.
- Ho, T. S. Y. & Saunders, A. (1981). The Determinants of Bank Interest Margins: Theory and Empirical Evidence. *Journal of Financial and Quantitative Analysis*, 16(4), 581-600.
- Hung T. Nguyen (2019). Toward Improved Model for Decision Making in Economics. *Asian Journal of Economics and Banking*, 3(1), 1-19.
- Jayaratne, J. & Strahan, P. (1998). Entry restrictions, industry evolution, and dynamic efficiency: evidence from commercial banking. *Journal of Law and Economics* XLI, 239-270.
- Karim, B. K., Sami, B. A. M. & Hichem, B. K. (2010). Bank-specific, Industry-specific and Macroeconomic Determinants of African Islamic Banks' Profitability. *International Journal*

of Business and Management Science.

- Kosmidou, K., Pasiouras, F. & Tsaklanganos, A. (2007). Domestic and multinational determinants of foreign bank profits: The case of Greek banks operating abroad. *Journal of Multinational Financial Management*, 17, 1-15.
- Molyneux, P. (1993). Market structure and profitability in European banking. *Institute of European Finance, University College of North Wales, Research Paper 9.*
- Short, B. (1979). The relation between commercial bank profit rates and banking concentration in Canada, Western Europe, and Japan. *Journal of Banking and Finance*, (3), 209-219.
- Smirlock, M. (1985). Evidence on the (non) relationship between concentration and profitability in banking. *Journal of Money, Credit, and Banking*, 17(1), 69-83.
- Sufian, F. & Habibullah, M. S. (2009). Bank specific and macroeconomic determinants of bank profitability: Empirical evidence from the China banking sector. *Frontiers of Economics in China*, 4(2), 274–291.
- Thach, N. N., Anh, L. H. & An, P. T. H. (2019). The effects of Public Expenditure on Economic Growth in Asia Countries: A Bayesian Model Averaging Approach, *Asian Journal of Economics and Banking*, 3(1), 126-149.
- Wasserstein, R. L., Schirm, A. L. & Lazar, N. A. (2019). Moving to a World Beyond “ $p < 0.05$ ”. *The American Statistician*, 73(1), 1-19.